

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Czarnocinie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnocinie jest gminną jednostką organizacyjną, utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 4 011 mieszkańców. Wójtem Gminy jest Pani Maria Kasperek.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnocinie został utworzony na mocy Uchwały Nr XVI/69/92 Gminnej Rady Narodowej w Czarnocinie z dnia 28 czerwca 1992 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnocinie.

Ośrodek posiada własny REGON 291286373 i NIP 662-16-6-983.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnocinie jest Pani Teresa Nawrot.

Ośrodek działa w oparciu o:

Statut stanowiący załącznik do Uchwały Nr VIII/43/2011 Rady Gminy w Czarnocinie z dnia 28 czerwca 2011 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnocinie;

Regulamin Organizacyjny zatwierdzony Zarządzeniem Nr 108/2011 Wójta Gminy Czarnocin z dnia 01 września 2011 r. Zmiany zostały wprowadzone Zarządzeniem Nr 130/2012 Wójta Gminy Czarnocin z dnia 01 października 2012 roku – zmiany dot. zatrudnienia i obowiązków asystenta rodziny;

Uchwałę Nr XLII/295/2014 Rady Gminy w Czarnocinie z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;

Uchwałę Nr XLII/296/2014 Rady Gminy w Czarnocinie z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego, na zakup posiłku lub żywności oraz określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, dla osób objętych

wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020;

Upoważnienie Wójta Gminy z dnia 04 maja 2004 r. dla Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnocinie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy;

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Barbara Nowak – Kierownik Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego – koordynator kontroli - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 765/2015 z dnia 17 września 2015 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.
2. Magdalena Pracon – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 767/2015 z dnia 17 września 2015 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.
3. Barbara Smolanko – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 766/2015 z dnia 17 września 2015 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Urzędu Gminy Czarnocin* pod poz. 1/2015.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 21 – 22 września 2015 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2015 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) oraz realizacja zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015, poz. 332 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnocinie mieści się w budynku Urzędu Gminy, tel. 41 35 12 003. W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że jednostka zajmuje dwa pomieszczenia usytuowane na piętrze, w których pracuje 6 pracowników (w jednym z pokoi pracuje 4 pracowników). Warunki lokalowe Ośrodka Pomocy Społecznej nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. Brak jest pomieszczenia na rozmowy indywidualne z klientem.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS jest bezrobocie, ubóstwo i niepełnosprawność.

Wyplata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów lub w kasie Banku Spółdzielczego Oddział Czarnocin.

Ad. 1 Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.

Przedmiotem kontroli była kadra zatrudniona w obszarze pomocy społecznej. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnocinie w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych jest 3 pracowników, w tym: kierownik i 2 pracowników socjalnych. (Zał. Nr 1)

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy

z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w kontrolowanej jednostce posiadają również właściwe kwalifikacje na zajmowanych stanowiskach pracy. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = 4 011/2 = 2 006

Z powyższego wynika, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli nie jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U z 2015 r., poz. 163 ze zm.), na jednego pracownika socjalnego przypada 2 006 mieszkańców.

Nadmienić należy, iż od 1 stycznia 2015 roku wszedł w życie art. 110 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, który mówi, iż ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

Z tego wynika, że o ile stan mieszkańców przypadających na jednego pracownika nieznacznie tylko przekracza 2000 mieszkańców, to jednak w jednostce bezwzględnie powinno być zatrudnionych trzech pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zasiłki stałe

Z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS (Załącznik Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że w roku 2015 do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla **16 osób** na łączną kwotę **59 435 zł**. W 2015 roku Ośrodek odprowadza składkę zdrowotną za **13 osób**.

Kontroli poddano losowo wybrane akta, na podstawie których wydano decyzje nr:

01-221000-000083-2015; 01-221000-000026-2015; 01-221000-000144-2014; 01-221000-000107-2014; 01-221000-000038-2015; 09-221000-000191-2012; 01-221000-000004-2015;

01-221000-000167-2013; 01-221000-000002-2014; 09-221000-000182-2012; 09-221000-000183-2012;

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych odnotowano aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej oraz kodeksu postępowania administracyjnego. W podstawie prawnej widniało również upoważnienie Kierownika GOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej, a także rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej bez publikatora aktu, a w decyzjach, u klientów objętych składką zdrowotną przywoływano także uchyloną w obecnym systemie prawnym ustawę z dnia 23 stycznia 2003 roku o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

W podstawie prawnej części skontrolowanych decyzji administracyjnych nie przywołano kodeksu postępowania administracyjnego.

W części skontrolowanych decyzji administracyjnych wydanych na zasiłki stałe zespół kontrolny odnotował, iż decyzjom tym nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji jednak nie informując klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu nie stosując zapisu, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Decyzje o przyznaniu pomocy były wysyłane do klientów za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Zasiłki okresowe.

Z informacji sporządzonej przez Kierownika GOPS wynika, iż w roku 2015 do dnia kontroli pomoc okresową przyznano **8 osobom na kwotę 6 909 zł**. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie. Wysokość wypłacanych zasiłków jest zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

01-215000-000002-2015; 01-215000-000081-2015; Nr 01-215000-000067-2015; 01-215000-000021-2015; 01-215000-000006-2015; 01-215000-000078-2015; 01-215000-000023-2015; 01-215000-000048-2015; 01-215000-000074-2015; 01-2015000-000095-2015; 01-2015000-000013-2015.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek opatrzony datą wpływu). W aktach znajdują się m. in.: aktualne dochody, odcinki, zaświadczenia z powiatowych urzędów pracy, zaświadczenia o powierzchni gospodarstwa rolnego czy wysokości pobieranych zasiłków rodzinnych.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniał aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego oraz upoważnienie Kierownika do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.

Zespół kontrolny odnotował, iż decyzjom nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji nie informowano jednak klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu nie zastosowano zapisu, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W kilku sprawdzonych zasiłkach okresowych stwierdzono, iż pomoc była przyznana i wypłacona nie od miesiąca złożenia wniosku, lecz od następnego, co nie jest zgodne z art. 106, ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Zespół kontrolny w części decyzji administracyjnych odnotował, iż w podstawie prawnej decyzji w miejscu, gdzie wpisywano datę wpływu wniosku klienta widniała nie data jego wpływu, lecz data wydania decyzji administracyjnej.

W części sprawdzonych wywiadów środowiskowych odnotowano poprawki naniesione korektorem.

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS wynika, iż pomoc w formie posiłków do dnia kontroli otrzymało **ogółem 82 dzieci**. W dniach kontroli pomoc w formie gorących posiłków kierowana była do 67 dzieci. W 2015 roku Ośrodek objął pomocą w formie zasiłku pieniężnego na zakup posiłku lub żywności **43 osoby z 13 rodzin**.

Dożywianie prowadzone jest aktualnie w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie gminy Czarnocin :

Lp.	Nazwa szkoły	Rodzaj posiłku	Cena posiłku	Liczba dzieci
1.	Szkoła Podstawowa w Czarnocinie	pełny obiad	2,00 zł	31
2.	Szkoła Podstawowa w Sokolinie	mleko/bułka /kanapka	1,40 zł	15
3.	Gimnazjum w Cieszkowach	jedno danie gorące	2,25 zł	16
4.	Przedszkole Samorządowe w Czarnocinie	pełny obiad	2,50 zł	9
5.	Centrum Edukacji Przedszkolnej	pełny obiad	3,00 zł	4

	Razem			75
--	--------------	--	--	----

Dodatkowo w 2015 roku Ośrodek sfinansował koszt wyżywienia 7 uczniów uczęszczających do szkoły poza terenem gminy Czarnocin. Koszt gorącego posiłku wynosił 1,50 zł do 8,00 zł. Ponadto na wniosek dyrektora szkoły w roku 2015 do dnia kontroli z posiłku skorzystało 12 dzieci.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

01-290500-000044-2015; 01-290500-000005-2015; 01-290500-000045-2015; 01-290500-000079-2015; 01-290500-000024-2015; 01-290500-000085-2015; 01-290500-000014-2015; 01-290500-000016-2015; 01-290500-000047-2015; 01-290500-000018-2015;

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

01-290500-000301-2014; 01-290500-000287-2014; 01-290500-000299-2014; 01-290500-000304-2014; 01-290500-000297-2014; 01-290500-000075-2015; 01-290500-000300-2014; 01-290500-000305-2014; 01-290500-000292-2014; 01-290500-000298-2014; 01-290500-000311-2014.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc. Pomoc w ramach Programu przyznawana jest w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i Uchwałę Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywoływano także upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych. W części decyzji przyznających pomoc w formie posiłków w podstawie prawnej decyzji przywoływano nieprawidłowo art. 18 ust.1 oraz art. 39 ustawy o pomocy społecznej. W części decyzji wydanych w ramach Programu dożywiania, których realizacja przypadła przed uprawomocnieniem się decyzji, w podstawie prawnej

przywoływano zamiast art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, art. 130 § 4 kpa, a w części 108 kpa wpisując go tylko w podstawie prawnej, w sentencji jednak nie informując klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu nie stosując zapisu, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Ponadto stwierdzono, iż do dnia kontroli Ośrodek nie wydał jeszcze decyzji na posiłki dla dzieci dożywianych w szkołach. W jednej szkole nie ma gorącego posiłku, dożywianie prowadzone jest tam w postaci mleka/bułki/kanapki, co jest niezgodne z ideą programu. Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika, iż w szkole tej nie ma zaplecza kuchennego ani możliwości zorganizowania dowozu gorącego posiłku – sanepid nie wyraża zgody.

Decyzje administracyjne na posiłek wydawane są na okres od stycznia do czerwca i od września do grudnia.

Tak jak w innych formach pomocy odnotowano, iż w podstawie prawnej decyzji w miejscu, gdzie wpisywano datę wpływu wniosku klienta widniała nie data jego wpływu, lecz data wydania decyzji administracyjnej.

Do zasadności przyznanej pomocy nie wniesiono zastrzeżeń.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnocinie do dnia kontroli nie realizował usług opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że brak jest takich potrzeb, osoby starsze zamieszkują z rodzinami, które zapewniają im opiekę i pomoc. (zał. Nr 2).

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował również zadania związanego ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do

domu pomocy społecznej. W roku 2015 do dnia kontroli Ośrodek opłaca za pobyt 8 swoich mieszkańców przebywających w domach pomocy społecznej, a koszt pobytu wyniósł 99 930 zł.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Czarnocinie przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia czy opału. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Kontrolowana jednostka w roku 2015 do dnia kontroli, jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika OPS (Zał. Nr 2), udzieliła dla 9 osób zasiłków celowych i dla 7 osób specjalnych zasiłków celowych. Zasiłki celowe przyznawane były w szczególności na zaspokojenie bieżących potrzeb, żywność, częściowe lub całkowite pokrycie kosztów zakupu leków. Najczęstszym powodem ubiegania się o zasiłek celowy specjalny były wydatki na lekarstwa lub na leczenie, które były potwierdzane imiennymi fakturami oraz opał, zakup podręczników.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

Zasiłek celowy:

01-210000-000086-2015; 01-210000-000028-2015; 01-210000-000015-2015; 01-210000-000061-2015; 01-210000-000012-2015; 01-210000-000065-2015; 01-210000-000060-2015.

Specjalny zasiłek celowy:

01-210000-000035-2015; 01-210000-000062-2015; 01-210000-000056-2015; 01-210000-000090-2015; 01-210000-000050-2015; 01-210000-000020-2015.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: zaświadczenia z UG o posiadaniu gospodarstwa rolnego, oświadczenia o sytuacji materialnej, zaświadczenia z GOPS o pobieraniu świadczeń rodzinnych, karty informacyjne leczenia szpitalnego, orzeczenia o niepełnosprawności dziecka.

W podstawie prawnej decyzji przyznających zasiłki celowe nie przywołano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, dotyczącego powyższych świadczeń.

W podstawie prawnej decyzji, których realizacja następowała przed ich uprawomocnieniem się przywoływany był art. 108 k.p.a., ale nie informowano osoby zainteresowanej ani w postanowieniu, ani w uzasadnieniu decyzji o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W kilku sprawdzonych zasiłkach stwierdzono, iż pomoc była przyznana i wypłacona nie od miesiąca złożenia wniosku, lecz od następnego, co nie jest zgodne z art. 106, ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Zespół kontrolny w części decyzji administracyjnych odnotował, iż w podstawie prawnej decyzji w miejscu, gdzie wpisywano datę wpływu wniosku klienta widniała nie data jego wpływu, lecz data wydania decyzji administracyjnej.

W części sprawdzonych wywiadów środowiskowych odnotowano poprawki naniesione korektorem.

W postanowieniu decyzji przyznających specjalne zasiłki celowe nie podano celu, na jaki świadczenia zostały przyznane. Cel został wskazany dopiero w uzasadnieniu.

W uzasadnieniu decyzji dokładnie opisano sytuację faktyczną klienta i stan prawny mający wpływ na przyznanie pomocy.

Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej.

Praca socjalna (*art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej*) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W kontrolowanej jednostce praca socjalna podejmowana jest podczas bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i siedzibie Ośrodka. Praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych polega m. in. na: odwiedzaniu osób i rodzin, udzielaniu wsparcia, podejmowaniu interwencji w związku z konfliktami rodzinnymi, kierowaniu osób do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności, motywowaniu klientów

do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy i poszukiwania pracy, wspieraniu rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, umawianiu wizyt lekarskich, udzielaniu informacji, wskazówek, przekazywaniu informacji o właściwych instytucjach państwowych, samorządowych, organizacjach pozarządowych, które udzielają pomocy w poszczególnych sprawach czy problemach.

W rozwiązywaniu trudnych problemów swoich podopiecznych kontrolowana jednostka współpracuje m. in. z: Urzędem Gminy, Policją, Powiatowym Urzędem Pracy, szkołami, placówkami służby zdrowia, kuratorami, sądami, organizacjami pozarządowymi.

Ważnym instrumentem pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc są kontrakty socjalne, które mają na celu zobowiązanie zainteresowanego do podejmowania z pracownikiem wspólnych działań zmierzających do przezwyciężenia jego trudnej sytuacji życiowej.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnocinie pracownicy socjalni w 2015 roku do dnia kontroli zawarli 7 kontraktów socjalnych poza PO KL.

Ad. 5. Monitoring wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnocinie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Uchwałą Nr XXIII/171/2012 z dnia 27 września 2012 r. Rada Gminy w Czarnocinie wyznaczyła Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnocinie jako jednostkę organizacyjną realizującą zadania własne Gminy Czarnocin z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

W kontrolowanym Ośrodku od 2012 roku zatrudniony jest asystent rodziny. GOPS pozyskał środki finansowe na zatrudnienie asystenta w ramach Resortowego programu wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej. W 2015 roku na dzień kontroli asystent rodziny pracuje z 4 rodzinami.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w GOPS w Czarnocinie ustalono, iż pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłku celowego oraz specjalnego zasiłku celowego przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się m. in.: zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, oświadczenia klientów, karty leczenia szpitalnego, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W toku kontroli ustalono, iż Kierownik kontrolowanej jednostki posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli nie jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na jednego pracownika socjalnego przypada 2 006 mieszkańców. Nadmienić należy, iż od 1 stycznia 2015 roku wszedł w życie art. 110 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, który mówi, iż ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych. Z tego wynika, że o ile stan mieszkańców przypadających na jednego pracownika nieznacznie tylko przekracza 2000 mieszkańców, to jednak w jednostce bezwzględnie powinno być zatrudnionych trzech pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Warunki lokalowe nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. Brak jest pomieszczenia na indywidualne rozmowy z klientem.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej decyzji wydanych na zasiłki stałe odnotowano rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej bez publikatora aktu, a w decyzjach, u klientów objętych składką zdrowotną uchyloną w obecnym systemie prawnym ustawę z dnia 23 stycznia 2003 roku o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, zaś w podstawie prawnej części skontrolowanych decyzji nie przywołano kodeksu postępowania administracyjnego.

Decyzje wydane w zakresie pomocy społecznej na ogół nadany miały rygor natychmiastowej wykonalności poprzez przywołanie jedynie w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji jednak nie informowano klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu nie zastosowano zapisu, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a. W części decyzji wydanych w ramach Programu, których realizacja przypadła przed ich

uprawomocnieniem, w podstawie prawnej przywołano art. 130 § 4 kodeksu postępowania administracyjnego zamiast art. 108 kpa.

Ponadto stwierdzono, iż w części decyzji wydanych na posiłki, w podstawie prawnej przywoływano nieprawidłowo art. 18 ust. 1 oraz art. 39 ustawy o pomocy społecznej.

W podstawie prawnej decyzji przyznających zasiłki celowe nie przywołano natomiast art. 39 ustawy o pomocy społecznej, dotyczącego powyższych świadczeń.

W postanowieniu decyzji przyznających specjalne zasiłki celowe nie podano celu, na jaki świadczenia zostały przyznane. Cel został wskazany dopiero w uzasadnieniu.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono także, iż do dnia kontroli Ośrodek nie wydał jeszcze po przerwie wakacyjnej decyzji na posiłki dla dzieci dożywianych w szkołach. Negatywnym jest fakt, iż w Szkole Podstawowej w Sokolinie na terenie Gminy Czarnocin dożywianie dzieci prowadzone jest w formie mleka/bułki/ kanapki, co jest niezgodne z ideą Programu dożywiania. Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika, iż w szkole tej nie ma zaplecza kuchennego ani możliwości zorganizowania dowozu gorącego posiłku – sanepid nie wyraża na to zgody.

W kilku sprawdzonych zasiłkach okresowych, celowych i specjalnych celowych stwierdzono, iż pomoc była przyznana i wypłacona nie od miesiąca złożenia wniosku, lecz od następnego, co nie jest zgodne z art. 106, ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W części sprawdzonych wywiadów środowiskowych odnotowano poprawki naniesione korektorem.

Zespół kontrolny w części decyzji administracyjnych we wszystkich formach pomocy odnotował, iż w podstawie prawnej decyzji w miejscu, gdzie wpisywano datę wpływu wniosku klienta widniała nie data jego wpływu, lecz data wydania decyzji administracyjnej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnocinie w 2015 roku wykorzystuje kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej poza PO KL.

Pozytywnym jest również, iż w jednostce od 2012 roku zatrudniony jest asystent rodziny.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika kontrolowanej jednostki.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
2. Tabela sporządzona przez Kierownika GOPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez GOPS.

Protokół podpisali:

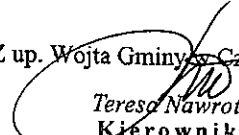
Ze strony kontrolującej:

1. Barbara Nowak

2. Magdalena Pracon

3. Barbara Stmolanko

Ze strony kontrolowanej:

Z up. Wojta Gminy Czarnocinie

Teresa Nawrot
Kierownik

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

SWIETOKRZYŹSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI

w Kielcach

Kielce, dnia 08 października 2015 r.

Wojewody Świętokrzyskiego

Renata Segiecińska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej